
Max Hendriks nieuwe hoofdredacteur *Cement*

Per 1 januari wordt Max Hendriks de nieuwe hoofdredacteur van *Cement*. De kersverse hoogleraar Betonconstructies aan de TU Delft volgt Dick Hordijk op die de redactie van *Cement* sinds 2012 leidt.

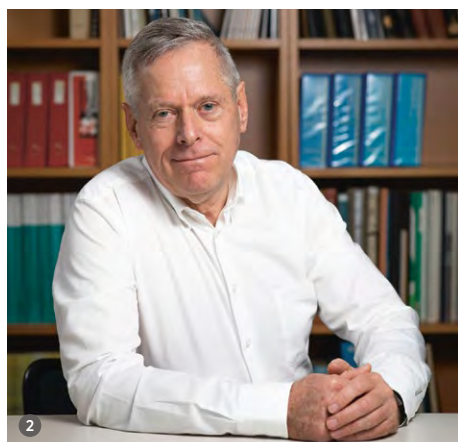
Hendriks is geen onbekende voor *Cement*. Hij werkt sinds 2007 als universitair docent bij de sectie Toegepaste Mechanica van de afdeling Bouw en Infra, tegenwoordig 3MD (Materials, Mechanics, Management & Design). Hij is een van Nederlands belangrijkste deskundigen op het gebied van niet-lineaire eindige-elementen-berekeningen. Daarnaast heeft hij onderzoek gedaan naar optimale staafwerkmodellen, buitengewone belastingen als brand en explosie, zettingsschade, de invloed van wapeningscorrosie en ASR op het draagvermogen, en vezelversterkt beton. De meeste onderzoeken zijn een mix van lab- en veldexperimenten en analytische en numerieke modellen.

Hendriks studeerde in 1987 af aan de TU Eindhoven bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Aan diezelfde faculteit promoveerde hij vier jaar later. In 1991 ging hij aan de slag als onderzoeker bij TNO, bij de groep Computational Mechanics, waar hij onder meer productmanager was van DIANA. Dit geavanceerde EEM-pakket speelt nog altijd een belangrijke rol bij het simuleren, voorspellen en onderzoeken van het gedrag van beton en betonconstructies. In 2011 werd Hendriks benoemd als hoogleraar Betonmechanica aan de Technische Universiteit in Trondheim, Noorwegen.

Hendriks is sinds 1 juni 2020 actief als hoogleraar bij de sectie Betonconstructies van de afdeling Engineering Structures van de TU Delft. Daarbij zal kennisontwikkeling over duurzaamheid van betonconstructies een belangrijke leidraad zijn voor onderwijs en onderzoek.

In het komende nummer van *Cement* maken we nader kennis met Hendriks, in een uitgebreid interview. In het artikel op de volgende pagina's blikt Hordijk zelf terug.

Bedankt Dick!

Dick treedt terug na 10 succesvolle en mooie jaren. *Cement* heeft veel aan hem te danken. Mede dankzij zijn streven naar kwaliteit, is de toegevoegde waarde van *Cement* in een veranderend landschap alleen maar toegenomen. Dit blijkt ook uit de vele positieve reacties van onze lezers en partners. Door Dicks scherpste, positieve houding en humor was zijn inbreng niet alleen voor *Cement* een zege, maar zeker ook voor de redactie, eigenaar en uitgever. Dankjewel!

De redactie van Cement, het Cement&BetonCentrum en Aeneas Media

Wil jij als lezer, partner, adverteerder of anderszins betrokkene ook een bericht achterlaten voor Dick, dat kan onderaan dit bericht op Cementonline.

10 jaar hoofdredacteur *Cement*

Een kijkje in de keuken

Op 1 januari 2012 nam ik het stokje van Cees Kleinman over en werd ik hoofdredacteur van Cement. Na precies 10 jaar geef ik dat stokje nu weer door. Moet daar aandacht aan worden besteed? Nou niet direct, zo lijkt me. Maar het is misschien wel een goede gelegenheid om eens terug te blikken op dat hoofdredacteurschap in de afgelopen periode. Voor alle duidelijkheid, het is zeker niet bedoeld als advies aan mijn opvolger. Max Hendriks zal er ongetwijfeld op zijn eigen wijze invulling aan gaan geven en ik heb er alle vertrouwen in dat het een mooie tijd wordt voor hem en Cement. Nee, ik hoop met dit artikel jullie een inkijkje te geven in waar wij, als redactie, zoal tegenaan liepen bij het streven de kwaliteit van Cement en het online kennisplatform hoog te houden.

Stoppen?

Misschien moet ik eerst nog even toelichten waarom ik stop. Laat ik duidelijk zijn, er zijn genoeg redenen om niet te stoppen. Het is gewoon hartstikke leuk en met de redactie hebben we een geweldig team. Zoals ik vaker in redactievergaderingen heb aangegeven, de redactieleden voelden bijna als familie en de dagen dat we een redactievergadering hadden, werden door mij stevast betiteld als feestdagen. Dat neemt niet weg dat verandering soms goed is en met de aanstelling van de nieuwe hoogleraar Betonconstructies

aan de TU Delft kwam de gedachte op dat het voor *Cement* niet slecht zou zijn als hij het stokje zou overnemen. Toen daarop positief werd gereageerd door zowel de eigenaar van *Cement* als Max, leek het een mooi moment om de overdracht 1 januari 2022, als ik precies 10 jaar hoofdredacteur ben geweest, te laten plaatsvinden.

Trots!

Met de artikelen in *Cement* proberen we ervaringen met interessante, innovatieve en uitdagende betonconstructies te delen, →

auteur
dr.ir. Dick Hordijk

maar het streven is om ook over meer allereerste betonconstructies kennis te delen. We letten er daarbij op dat er enige balans is tussen projecten in de grond-, weg- en waterbouwsector, utiliteitsbouw en woningbouw en streven er naar verschillende bureaus en andere partijen een podium te bieden. Omdat standaard meer dan genoeg artikelen autonoom worden aangeleverd, is dat niet altijd gemakkelijk. Door ook bureaus te benaderen voor projecten proberen we dat enigszins te reguleren. Daarnaast hebben we oog voor variatie in inhoud door naast projectartikelen aandacht te besteden aan opinie, wetenschap, regelgeving en mensen (*interviews, De jonge constructeur en Constructeur van het Jaar*). We denken ook na over rubrieken. Zo hebben we bijvoorbeeld *Gelezen in Structural Concrete* en *Rekenen in de praktijk* geïntroduceerd. Onderzoek onder lezers maakte duidelijk dat men graag leest over normen en de laatst genoemde rubriek sluit daar goed bij aan. Ik ben van mening dat dit alles leidt tot acht keer per jaar een mooie editie met een palet aan informatie voor en over betonconstructies en construeren in beton. Ik ben gewoon hartstikke trots op ons nu al bijna 73 jaar oude, maar nog steeds springlevende *Cement!*

Wat in *Cement* staat is waar?!

Het streven is om met *Cement* een hoogwaardig vakblad uit te brengen. Dat bete-

kent dat de kwaliteit van de artikelen goed moet zijn en dat wat er in de artikelen staat bij voorkeur ook allemaal waar is. Dat te bereiken is niet altijd makkelijk. Bij projectartikelen valt het wel mee. Maar zodra het gaat over normen of normteksten, wordt het lastiger. We hebben de afgelopen 10 jaar eigenlijk nooit echt problemen gehad met artikelen, maar als er iets speelde, had het vrijwel altijd met normen, c.q. de interpretatie van normen, te maken. Nu is dat niet zo vreemd, want hoewel normen met grote zorgvuldigheid worden opgesteld, blijken die niet altijd helemaal duidelijk of niet voor slechts één uitleg vatbaar. Moet je er daarom niet over schrijven? Nee, juist wel zou ik zeggen. Maar moeten wij als redactie ons dan er helemaal in verdiepen hoe de norm geïnterpreteerd moet worden of daar studie naar verrichten? Dat kan gewoonweg niet. Je mag verwachten dat we als redactie altijd zorgvuldig hebben gehandeld en als daar aanleiding toe was, is de betreffende normcommissie geraadpleegd. Soms wordt er een lacune of fout blootgelegd en dan kan de vraag spelen: publiceren of niet? Een aansprekend voorbeeld vind ik nog steeds de discussie over de berekening van tandconstructies, die mijn voorganger Cees Kleinman terecht aankaarte met enkele artikelen. Het leidde er uiteindelijk toe dat er duidelijkheid kwam en foute berekeningen van tandconstructies niet meer voor hoeven te komen.

De dagen dat we een redactievergadering hadden, werden door mij steevast betiteld als feestdagen

Het moge dus duidelijk zijn dat we niet altijd 100% kunnen controleren of, en dus ook niet kunnen garanderen dat, alles waar is. Wel vragen we, als we het nodig achten, soms een externe deskundige een artikel te reviewen. En dan is er ook nog de vraag of iets een feit of een mening is. Er was een periode dat dit in diverse media een aandachtspunt was en zo ook bij ons. Ik herinner me dat we daar in de redactieraadsvergadering in 2015 ruim bij stil hebben gestaan. Het 'over de schouder meekijken' van de redactieraad en mede bepalen van onze koers, zie ik ook als een belangrijk onderdeel van de zorgvuldigheid die we betrachten.

Digitalisering

Ik denk dat ik mezelf wel kan rekenen tot een beetje van de oude stempel. Maar op de discussie over 'online only' of ook nog een printversie (zie mijn hoofdredactioneel '*Onlyne' of 'print?', Cement 2020/6*) kijk ik met genoegen terug. In de eerste jaren van mijn hoofdredacteurschap leek het erop dat het naar alleen maar online zou moeten gaan. Overigens niet alleen bij *Cement* maar breder in de maatschappij. Ik zag dat niet zitten en vond juist dat het 'blad op de mat' zou moeten blijven bestaan. In de jaren die volgden, bleek in de redactieraadvergaderingen steeds duidelijker dat de geprinte versie moest blijven en het was juist een jong iemand, een vertegenwoordiger van YouCon, die ervoor pleitte. Auteurs hebben er ook duidelijk een voorkeur voor dat het artikel in de geprinte versie komt. Het aantal 'online only' artikelen is nog steeds beperkt.

Spraakmakend

De laatste decennia is *Cement* meer dan alleen het vakblad. Er wordt gesproken over een platform (*op z'n Engels uitgesproken, zoals zoveel zaken waar ik altijd een geintje over maakte: content, community, etc.*). Jullie kennen het natuurlijk allemaal, Cementonline, de nieuwsbrief, enz. De vraag was regelmatig aan de orde of de redactie en de hoofdredacteur zich ook bezig zou moeten houden met al die zaken rond het blad. Hoewel we niet alles op een schaalteje wegen, kan ik zeggen dat ik daar toch ook wel aandacht voor had. Of moet ik zeggen dat ik daar een stem-

pel op heb gedrukt? Is het niet zo dat media er altijd op uit is aandacht te trekken met uitdagende uitspraken en spraakmakende titels? Dat was al toen ik in 1991 promoveerde en het blad Delta van de TU Delft er een artikel over schreef. Mijn onderwerp was vermoeding van beton en in die tijd waren er problemen met de betonnen palen van de pier van Scheveningen. Ondanks mijn uitleg dat die problemen niet met vermoeding te maken hadden en ik absoluut niet de relatie met de pier wilde, werd het artikel geflankeerd door een halve pagina grote foto van de pier van Scheveningen. Ik heb er in de redactie altijd voor gepleit om voorzichtig te zijn met informatie en zeker niet zomaar informatie van derden over te nemen.

Verdienmodellen

Hoewel het een blad door en voor de lezers is, zijn er toch genoeg werkzaamheden die professioneel ingevuld moeten worden en dus geld kosten. Vroeger werden inkomsten gegeneerd met abonnementen en advertenties. Maar met de digitalisering is dat allemaal veranderd en hoewel het de uitgever toch bijna elk jaar weer lukt uit de rode cijfers te blijven, was overleg over de verdienmodellen de laatste tien jaar een met grote regelmaat terugkerend onderwerp. Onder meer vanwege terug lopende advertentie-inkomsten, kwam de gedachte op om partnerschap te introduceren. We hoorden altijd dat *Cement* een geweldig blad is dat zeker moet blijven bestaan. Is het dan niet mogelijk om de vele partijen die dat vinden daarin financieel bij te laten dragen? Dat is gelukt en tegenwoordig komt daar een belangrijk deel van de inkomsten vandaan. Er staat ook iets tegenover het partner zijn. We moeten wel oppassen dat de inspanningen voor de tegenprestatie niet groter worden dan wat het oplevert, want dan wordt het paard weer achter de wagen gespannen. En de invloed van partners mag ook niet ten kosten gaan van de kwaliteit van *Cement*. Gelukkig worden er ook nog steeds advertenties verkocht en wij zijn blij met leveranciers die zo hun product willen promoten. Een aandachtspunt voor de redactie is natuurlijk ook de commercie in artikelen. In standaard artikelen willen we dat eigen- →

Om te bereiken dat wat in de artikelen staat waar is, is niet is niet altijd makkelijk

REDACTIERAAD

Naast een redactie kent *Cement* een redactieraad. De raad toetst het gevoerde beleid aan de redactiedoelstelling, beoordeelt de plannen en draagt ideeën aan. De redactieraad vormt een afspiegeling van de doelgroepen in Nederland en België en vormt tevens een draagvlak voor het platform. De redactieraad vergadert éénmaal per jaar.

lijk niet zien. We hebben er lang over gediscussieerd of we in *Cement* ook, wat in andere bladen wordt aangeduid met advertorials, zouden moeten hebben. Drie jaar geleden zijn we er toch ook mee gestart, ook al hebben we er nu geen Engelse term aan gekoppeld en noemen we het gesponsorde berichten (*nee, niet door mij bedacht!*).

De afweging tussen kosten en opbrengsten speelt feitelijk bij alle nieuwe activiteiten die de revue passeren. Zo bedachten we dat het mooi zou zijn als men over een project niet alleen kan lezen in *Cement*, maar online er ook een filmpje over kan bekijken. We doen dat soms wel als er een filmpje wordt aangeleverd, maar als redactie kunnen we die niet zelf maken of laten maken. En zo speelt balans tussen inspanning en opbrengst ook bij zaken als het organiseren van events en bijhouden van een vacaturebank. Ik realiseer me terdege dat tijden en de wereld om ons heen veranderen en dat *Cement* daar niet aan voorbij kan gaan, omdat het anders alleen maar moeilijker wordt om te overleven (*overleven overigens niet in het belang van de redactie of de eigenaar maar van jullie!*). Ik heb me altijd op het standpunt gesteld dat alle potentiële uitbreidingen en vernieuwingen een kans verdienen, maar dat die wel met een gezonde kritische blik moeten worden beoordeeld, en dat vooralsnog bij voorkeur geen concessies worden gedaan aan handhaven van het blad *Cement* zoals we dat kennen. Tevens vind ik dat ook gekeken moet worden hoeveel er al in een vijver wordt gevist. Als er op een actueel onderwerp al vele studiemiddagen en symposia worden georganiseerd door andere partijen, is het dan verstandig daar nog eentje aan toe te voegen als het om hetzelfde publiek gaat? Ik heb daar zo mijn twijfels over.

Archiefunctie

Het blad is ooit ontstaan met als bedoeling cement, beton en betonproducten te promoten. Hoewel dat door de betonindustrie gedeeltelijk nog wel zo wordt gezien, is voor mij de belangrijkste doelstelling het delen van kennis. Daar komt 't ie weer, zowel kennis 'nice to know' als 'need to know'. Naast het feit dat kennis en ervaring van anderen een

inspiratiebron kunnen zijn voor de uitdagingen waar een (ontwerpend) betonconstrucenteur zich voor ziet gesteld, zal het hem of haar ook helpen bij aandachtspunten (hoe iets wel of juist niet doen) in de dagelijkse praktijk. Naast het acht keer per jaar via het blad en via de andere kanalen min of meer continu delen van kennis, is de in het archief opgeslagen informatie (*sinds 1949!*) van onschatbare waarde. Ik benadruk altijd deze belangrijke archiefunctie en heb vele malen in de redactie aangekaart dat de zoekfunctie op Cementonline moet worden verbeterd. Daar wordt ook nu nog hard aan gewerkt.

Onafhankelijkheid

Terugkomend op de promotiefunctie van *Cement* kan ik zeggen dat ik het enorm heb gewaardeerd dat we als redactie, en dat ik als hoofdredacteur, altijd volledig de ruimte hebben gekregen om onafhankelijk te opereren. Ik begrijp volkomen dat bepaalde partijen het belangrijk vinden om betonconstructies van hun mooie kanten te laten zien (zowel qua uiterlijk als qua constructie en de mogelijkheden op velerlei vlak). Geluiden om fouten niet te laten zien kwamen sporadisch voor, maar hebben we nooit gehonoreerd. In tegendeel, we kunnen betonconstructies juist een geweldige dienst bewijzen door te laten zien wanneer het mis gaat. Dat was voor mij ook de reden om op een gegeven moment de rubriek *Dick voor Mekaar* te starten. Helaas heb ik er te weinig tijd voor vrijgemaakt en is het aantal afleveringen beperkt gebleven.

Natuurlijk was er weleens een spanningsveld als bijvoorbeeld enige kritiek op beton doorklonk in een artikel of wanneer een artikel vrijwel geen of helemaal geen raakvlak had met beton. Maar het feit dat we altijd de vrijheid hebben gekregen onafhankelijk te blijven, vond ik een groot goed in de afgelopen 10 jaar en als ik dan toch een klein advies aan mijn opvolger mag meegeven, als het ooit toch ter discussie wordt gesteld: hou eraan vast.

Onderwerpen

Laten we het eens op z'n Frans doen. Er zijn een aantal onderwerpen die al decennia lang als een file rouge door de vele edities van *Cement* heen lopen. Ik hoef ze niet eens te noemen, want jullie kennen ze allemaal, met als de belangrijkste onderwerpen duurzaamheid en constructieve veiligheid. In het hoofdredactioneel *Duurzaam veilig* van begin 2020 sprak ik bij de start van weer een nieuw decennium de wens uit dat er nu eens echt wat zou gaan gebeuren in de goede richting. Dat lijkt zo te zijn en zal ook zeker zo zijn, want we hebben geen keus meer! *Cement* zal er de komende jaren weer ruim mee worden gevuld, zo neem ik aan.

Vormgeving

Dat verandering soms niet slecht is, werd mij duidelijk gemaakt toen we in het kader van het 70-jarig jubileum spraken over de vormgeving van het blad en of we *Cement* niet weer eens in een nieuw jasje zouden moeten steken. We hebben dat gedaan en wat mij betreft met groot succes. Dat je bij iets wat je al lang heel goed vindt pas na de aanpassing ziet dat het toch beter kon, zoals mij vooraf werd gezegd, heb ik nog steeds niet toegepast op mijn huwelijk. Maar er zit zeker een kern van waarheid in en ik heb er alle vertrouwen in dat ook na de huidige wisseling van de wacht dat op enig moment weer zal worden geconcludeerd.

Tot besluit

Toen ik het met de vakredacteur, Jacques Linsen, had over dit artikel, vroeg hij mij of ik misschien ook aan zou kunnen geven wat ik minder leuk vond, c.q. waarmee ik heb geworsteld. Ook na goed nadenken, is er bij

mij niets naar boven gekomen. Een uitdaging was soms wel om telkens weer een hoofdredactioneel aan te leveren. Je wilt dan toch een link hebben met de inhoud, maar tegelijkertijd ook met iets actueels. Onder het voorwoord staat mijn e-mailadres (cement@aeneas.nl). In die 10 jaar heb ik nooit een e-mail ontvangen. Ofwel het werd niet gelezen, ofwel het was niet uitdagend genoeg om te reageren, ofwel de uitgever hield het tegen, want daar zou het moeten zijn binnen gekomen :-). Alle gekheid op een stokje, ondanks de tijdsdruk was ook dat hartstikke leuk. Waarbij de eerlijkheid mij gebied te zeggen dat de laatste jaren per toerbeurt een redactielid hielp met een eerste globale suggestie.

Ik wil afsluiten met jullie allemaal, auteurs, lezers, eigenaar, redactie en Jacques, te bedanken voor 10 mooie *Cement*-jaren. ●

Ik heb het enorm gewaardeerd dat we als redactie, en dat ik als hoofdredacteur, altijd volledig de ruimte hebben gekregen om onafhankelijk te opereren

